

Súd: Najvyšší správny súd Slovenskej republiky
Spisová značka: 18SKomp/2/2023
Identifikačné číslo spisu: 2521201297
Dátum vydania rozhodnutia: 28. júna 2023
Meno a priezvisko: JUDr. Pavol Nad'
Funkcia: predseda senátu
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2023:2521201297.1

UZNESENIE

Kompetenčný senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky zložený z predsedu senátu JUDr. Pavla Nad'a a členov senátu JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD., JUDr. Jaroslavy Fúrovej, JUDr. Nory Halmovej, JUDr. Jany Haluškovej (sudkyňa spravodajkyňa), JUDr. Terézie Mecelovej, Mgr. Michala Novotného a prof. JUDr. Juraja Vačoka, PhD., v kompetenčnom spore medzi Správnym súdom v Bratislave (pôvodne Krajským súdom v Trnave ako správnym súdom) a Okresným súdom Trnava (pôvodne Okresným súdom Piešťany), vo veci žalobcu H. K., X.P. XX.XX.XXXX, L. G. S. Č.. XXX, proti žalovaným 1/ Obec Dolné Otrokovce, so sídlom Dolné Otrokovce 44, IČO: 00 312 428, 2/ PC. B., X.. XX. XX. XXXX, L. G. S. Č.. XX, 3/ F. B., X.. XX. XX. XXXX, V. L. G. S. Č.. XX, o zrušenie zápisu do katastra nehnuteľností, o vrátenie peňažnej sumy a o navrátenie verejného majetku obci, naposledy vedenej na Krajskom súde v Trnave pod sp. zn. 14S/134/2022 a predtým na Okresnom súde Piešťany pod sp. zn. 7C/47/2021 takto

r o z h o d o l :

Na prejednanie veci n i e j e daná právomoc správneho súdu.

O d ô v o d n e n i e

1. Žalobca sa žalobou doručenou 27. júla 2021 Okresnému súdu Piešťany v znení jej doplnenia podaním zo dňa 02. januára 2021 domáhal „zrušenia zápisu do katastra nehnuteľností na liste

vlastníctva č. XX pre katastrálne územie G. S. r. 2004, vrátenia podhodnotenej sumy Zbojekovým a ponechania právneho stavu, aby obec bola opätovným vlastníkom ukradnutého majetku“. Ako dôvod uviedol, že žalovaná 1/ neponúkla odpredaj podielu spoluvlastníkom a kúpna zmluva bola „vykonaná na základe spáchania trestného činu ex-starostu obce J. B.“.

2. Krajský súd v Trnave uznesením sp. zn. 26NcC/14/2021 zo dňa 27. októbra 2021 rozhodol, že nesúhlas Okresného súdu Trnava s postúpením mu veci Okresným súdom Piešťany je dôvodný.

3. Okresný súd Piešťany uznesením z 31. augusta 2022 sp. zn. 7C/47/2021 postúpil vec Krajskému súdu v Trnave z dôvodu vecnej a miestnej nepríslušnosti podľa § 18 ods. 2 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“), nakoľko v jeho obvode má sídlo orgán verejnej správy, ktorý rozhodol v prvom stupni (§ 13 ods. 1 SSP). Návrhu žalobcu na postúpenie časti jeho podania Špecializovanému trestnému súdu nevyhovelo.

4. Krajský súd v Trnave (ďalej aj „správny súd“) nesúhlasil s postúpením veci dôvodiac, že žalobca sa nedomáha preskúmania zákonnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy, opatrenia orgánu verejnej správy a iného zásahu orgánu verejnej správy, ani poskytnutia ochrany pred nečinnosťou orgánu verejnej správy. Žalobca síce v žalobe uvádza, že sa domáha zrušenia zápisu v katastri nehnuteľností, avšak podľa obsahu sa dovoľáva určenia relatívnej neplatnosti prevodu spoluvlastníckych podielov, teda ide o súkromnoprávny spor, kedy by v prípade úspechu bola dôsledkom zmena zápisu v katastri nehnuteľností. Správny súd preto vec predložil na rozhodnutie kompetenčnému senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky.

5. Kompetenčný senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej tiež len „najvyšší súd“) a Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky zriadený podľa § 8 Civilného sporového poriadku (v ďalšom aj „CSP“) prejednal predložený kompetenčný spor ako spor o právomoc, ktorý vznikol medzi správnym súdom a iným súdom podľa § 18 ods. 4 SSP.

6. Podľa § 3 CSP súdy prejednávajú a rozhodujú súkromnoprávne spory a iné súkromnoprávne veci, ak ich podľa zákona neprejednávajú a nerozhodujú iné orgány.

7. Podľa § 4 CSP iné spory a veci prejednávajú a rozhodujú súdy, len ak to ustanovuje zákon.

8. Podľa § 124 ods. 1 CSP každé podanie sa posudzuje podľa jeho obsahu.

9. Podľa § 2 ods. 1 SSP v správnom súdnictve poskytuje správny súd ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom a podľa § 6 ods. 1 rovnakého zákona správne súdy v správnom súdnictve preskúmajú na základe žalôb zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, opatrení orgánov verejnej správy a iných zásahov orgánov verejnej správy, poskytujú ochranu pred nečinnosťou orgánu verejnej správy a rozhodujú v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

10. Podľa § 6 ods. 1 SSP správne súdy v správnom súdnictve nepreskúmajú súkromnoprávne spory a iné súkromnoprávne veci, v ktorých je daná právomoc v civilnom procese.

11. Podľa § 55 ods. 3 SSP každé podanie posudzuje správny súd podľa jeho obsahu.

12. Charakteristickou črtou súkromnoprávnych vzťahov, z ktorých vychádzajú súkromnoprávne spory a iné veci je, na rozdiel od verejnoprávnych vzťahov, najmä právna rovnosť a vôľová autonómia ich účastníkov. Ich postavenie je rovnocenné, čo znamená, že jeden z účastníkov súkromnoprávneho vzťahu nie je oprávnený jednostranne ukladať povinnosti druhému účastníkovi a ani sám autoritatívne vynucovať splnenie povinnosti druhého účastníka súkromnoprávneho vzťahu. Verejnoprávne vzťahy, upravené normami verejného práva, sú postavené na princípe nadriadenosti a podriadenosti subjektov (princíp subordinácie). Pre tieto právne vzťahy je typické, že jeden zo subjektov (orgán verejnej moci) ukladá jednostranne druhému účastníkovi právneho vzťahu na základe zákona a presne ustanoveným spôsobom povinnosti prostredníctvom autoritatívnych administratívnych aktov aplikácie práva.

V týchto vzťahoch vystupuje zjavne do popredia princíp nerovnosti účastníkov a chýba tu autonómia vôle podriadeného účastníka.

13. Správny súd v zmysle § 55 ods. 3 SSP a všeobecný súd podľa § 124 ods. 1 CSP posudzuje každé podanie podľa jeho obsahu. Z obsahu žaloby, hoci neúplnej, je zrejmé, že žalobca sa domáha, okrem iných nárokov, aj zrušenia zápisu v katastri nehnuteľností. Neoznačil ale žiadne rozhodnutie príslušného okresného úradu - katastrálneho odboru (ktorým k namietanému zápisu došlo), ako žalovaného neoznačuje správny orgán, ale obec a fyzické osoby - (zrejme) pôvodného (spolu)vlastníka a nadobúdateľov vlastníckeho práva, žiada obnovu stavu pred vykonaním zápisu do katastra nehnuteľností („aby obec bola opätovným vlastníkom ukradnutého majetku“) a „vrátenie podhodnotenej sumy B.“. Správny súd vychádzal z obsahu žaloby a s poukazom na § 49a a § 140 Občianskeho zákonníka ustálil, že žalobca sa domáha určenia relatívnej neplatnosti prevodu spoluvlastníckeho podielu.

14. Kompetenčný senát zdôrazňuje, že pri posudzovaní danosti právomoci na konanie toho-ktorého súdu je nevyhnutné vychádzať z určitej a zrozumiteľnej prejavenej vôle žalobcu. Hoci je podaná žaloba neúplná (na jej základe zatiaľ nemožno jednoznačne zistiť ani to, či žalobca bol jedným zo (spolu)vlastníkov niektorej z nehnuteľností v súčasnosti zapísaných na liste vlastníctva č. XX Okresného úradu Hlohovec, katastrálneho odboru pre kat. úz. G. S. a ani to, ktorého z do úvahy prichádzajúcich nárokov z porušenia predkupného práva sa domáha), nad všetku pochybnosť možno ustáliť, že nepodal žalobu v zmysle Správneho súdneho poriadku.

15. Kompetenčný senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky v zhode s krajským súdom uzatvára, že žaloba žalobcu je žalobou civilnou podľa CSP, preto ju v zmysle § 3 CSP prejednávajú a rozhodnú o nej civilné súdy. V zmysle § 12 CSP je na konanie v prvej inštancii príslušný okresný súd, ak tento zákon neustanovuje inak. V tomto spore teda nie je možné aplikovať ustanovenia Správneho súdneho poriadku, keďže nejde o správnu žalobu v zmysle § 177 SSP. V tejto súvislosti kompetenčný senát zdôrazňuje, že okruh strán sporu ako aj predmet konania v sporovom konaní určuje žalobca, ktorý je pánom sporu (dominus litis) a v prípade nejasného a nezrozumiteľného podania vo veci samej nasleduje postup súdu v zmysle § 129 CSP.

16. Vzhľadom na uvedené skutočnosti Krajský súd v Trnave dôvodne namieta postúpenie veci správneho súdu, pretože v danom prípade nejde o správnu žalobu, o ktorej by rozhodoval správny súd tak ako to upravujú § 2, § 3 a § 6 SSP a teda vec, ktorá by patrila do správneho súdnictva. V danom prípade ide o súkromnoprávny spor, kde je daná vecná príslušnosť civilného súdu.

17. Podľa § 18 ods. 4 SSP sú súdy týmto rozhodnutím viazané, čo znamená, že sú v ďalšom konaní v prerokúvanej veci povinné vychádzať z právneho názoru, že prejednanie veci nepatrí do právomoci správnych súdov. Žiadne svoje rozhodnutie potom nemôžu založiť na opačnom právnom názore, teda že by táto vec do právomoci správnych súdov patrila.

18. Toto uznesenie bolo prijaté pomerom hlasov 8 : 0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

Poučenie :

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

